

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI HETILAP

<p>Megjelenik minden hétfőn. ELŐFIZETÉSI ÁR: egész évre 8 K., fél évre 4 K., negyed évre 2 K., egy hónapra 1 K. Egyes szám ára 16 fillér. Nyílttér sora 40 fillér</p>	<p>Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Dr. NAGY BÉNI ügyvéd.</p>	<p>SZERKESZTŐSÉG: Dr. Nagy Béni ügyvéd irodája Csikszeredában, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.</p>	<p>KIADÓHIVATAL „Székelység” könyvnyomdája Csikszeredában, hová a hirdetések, nyílttér közle- mények, előfizetési pénzek stb. küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza, Hirdetési díjak oleon számítottak.</p>
---	---	---	---

Légtornászok.

Csikszereda, március 1

A magyar politikai életben 1908. február másodikáig egy oly dátómat jelent, amelyre lehet, hogy örömmel hivatkozik a jövő nemzedék, de lehet a taj- és párt harcoknak is gyűlöletes kiinduló pontja. Nincs az országgyűlésnek oly elfogult, semmivel sem törődő lomha tagja, ki a házszabály módosításnak valamely irányban szükségét ne érezné, s ha van ki vehemens nagyképűséggel tiltakozik is ellene, magában érzi meg kell csinálni azt minden ellenzéssel szemben, mert bizony oly szükség van arra, mint a mindennapi kenyérre. — Hát hogy helyesen gondolkoznak még ezek is, bár nyíltan ellene vannak, leginkább bizonyítja az a múlt, melyben a jelenlegi vezetők letorkolták annak akkori kezdeményezőit, és most pár év múlva maguk hirdetik nélkülözhetlenségét. — Ez az eredmény nevéssé tette az akkori tiltakozást, de ez a nevésség most politikai komolyság számba megy. Így hozzák össze a véres, lelket ölő párttusák a beretveles ellentéteket. — miből ismét az az eredmény, hogy a politikai életben az élet-halál harc

szükségtelen, mert a fejlemények ugyanis kiegyenlítik az ellentéteket. Ez a kérdés a Magyarország létjogát, politikai fölényét nem érinti, minden más irány, csak másodrendű törekvés, s ki is egyenlíti az eltéréseket a gyakorlati alkalmazásban.

Más kérdés azután a megoldás. Ez a problema még annak is gondolat, ki a világ összes parlamentjeiből a tanácskozási szabályok felkínálkozó részét minden irányban képes volna kielégítő alakban sorakoztatni; mert nem az a nehézség, hogy a tanácskozás méltóságának menetét biztosítsuk, nem is az, hogy a jogosulatlan, bosszantó tulkapásoknak gátot vessünk, sőt még a sem, hogy a többség akaratát biztosítsuk hanem kérdés az, hogy a magyar nemzeti jogokat védő a jogok fenntartását ellenőrző kisebbségnek tevékenységi körét úgy szabályozzuk, hogy a minden időben, tehát a képzelhető legsötétebb napokban is érvényesülhessen. — Mikor a Nyiriek, a Fabriciusok, Kristófiak és Lányiak feltett kucsmaival készülnek szétkergetni az ország templomából a nemzet papjait, mikor az önző pártusák árja elsodorja a higgadságot, a hatalmi érvényesülés ellent mond a kibontakozás felé vezető új irányeszméknek és a nemzet jobbainak

fellázadt lelkiismerete kétségbeesetten küzd a medrek és patakok megroggálása ellen hogy ezekben a viharos napokban a parlamentárizmus lángpallosával a senyhe kéj miatt lomhán tengődő hatalmat vagy megsemmisítsük, vagy öntudatra ébresszük; ezt nem szabad abból a kis kodekszből kiküszöbölni vagy észrevétlen helyre szorítani.

A hatalom az országé, annak fogalmát nem szabad és nem is lehet azonosítani egy taktikázó párt képtelen ugrásaival, de még azzal a szereppel sem, amely minden szerzett jogot feláldoz a levegőben képzelt ismeretlen rémek zümmögésének. Az országalakulások processusában hazánkat illetőleg senki sem esküdhetik csak 1848-ra. Ezt egymagára alapul venni a nemzeti erő és a parlamentárizmus higgadságának kockázatával jár. Sok dolgot, sok elvet, sok eszmét kell ma már más szempontból és más irányból bírálni meg, mint 1848-ban. — A születés 1848, de a felnövés, az izmosodás, a munkaerő kifejtés már az új idők érdeme, aki ezt fel nem ismeri, az tartsa távol magát a politikai élet esélyeitől, mert az ismeretlen mélységekben bizonyára elmerül.

Nagy baj az Magyarországon, hogy államférfiaink mindig csak az

midőn elérik, akkor veszik észre, hogy annak a célnak célja már nincs. — A pillanatnyi esélyek felhasználásától elzárkózni nem szabad. Ha házszabályainban arra törekszünk, hogy az obstrukciót letörjük, azt könnyen elérhetjük, ha azt akarjuk, hogy a többség akaratára érvényesüljön, azt minden házszabály módosítás nélkül most is megtehetjük. De ha azt akarjuk, hogy az abszolutizmusu ferlőző fekélyei kipusztuljanak, a reakció mérges nyálai a veszettség ellen immumissá tegyenek, nem szabad házszabályainkat utját állani annak, hogy a kínálkozó esélyek fel ne használtassanak, a magyarság intellektuális ereje szabadon ne érvényesülhessen. Ezt a nemzet akaratát ugyan megboszulhatja, de ha az előny kínálkozó felhasználása békóba esz verve, csinálhatjuk a mutatványokat, mégis csak légtornászok maradunk.

Bár csalódtunk, — bár az aranyigérek helyett a beváltáskor részparákat kaptunk: nem halt ki keblünkben a hit, hogy vezető embereink magyar hazafisága, a mi egyetlen imádságos könyvünkbe nem enged becsmérszteni oly nemzetellenes dogmákat, melyek szívünkben még a feltámadás reményét is könnyörtelenül kitépik.

A „SZÉKELYSÉG” TÁRCAJA.

Haladás.

(Fővárosi levél zenéről, színházról meg sok minden egyébről.)

Itt az ideje, hogy már egyszer a fővárosi művészetével is foglalkozunk. Különösen aktuálissá teszi ezt a szemmel láthatólag erősbödő törekvés, hogy a művészetek minden ágát decentralizálják, és a fővárost e tekintetben domináló helyéről ledöntsék.

E törekvésnek legelső megnyilatkozása a vidéki és vándor-képzőintézetek meghonosítása volt. E tekintetben már régén párhuzamosan fejlődünk az ország szívével, de sőt gyakran el is hagyjuk, megis előzzük azt.

Ennek pedig megvan a maga egyszerű magyarázata. Épen a festészet az a művészet, melynek nincs szüksége pezsgő, forrongó művészeti életre, hanem alkalmasabb vidékre. A festészetnek, minden esztetika ellenére is az legelső feladata, hogy híven adja vissza a természetből és az életből vett jeleneteket, de amellet e reprodukcióban annak a hangulatnak is benne kell lennie, melyet a lefestendő tárgy vagy jelenet a festőben kelt. Természetes, hogy a tárgyad ép úgy, mint hangulatot a vidék, a szabad természet sokkal többet nyújt, mint a metropolis.

A vidéki festőiskolák (Nagybánya stb.) felvirágzásával azután vele járt az a törekvés, hogy vidéki tárlatok is legyenek. Ezt a törekvést leginkább a nemzeti szalon szolgálja, melynek vezetősége Déry Béla titkárral az élen, laudatlan buzgalommal folytatja már régebben megkezdett eredményes munkáját.

Sokkal csekélyebb mértékben tapasztalhatjuk ezt a színészetnél. Ebben bizony a vidék még teljesen a főváros után igazodik. Hagyján, ha a fővárosi izlés olyan lenne, hogy a vidék bátran utána igazodhatnék. Sajnos azonban, hogy ettől távol állunk. Ezzel is úgy vagyunk, hogy ami jó, az izléstelen, ami pedig nem vét a jó izlés ellen, az unalmas és rossz. A számtalan bukás, mely idefenn egymásután bekövetkezett, mind csak újabb bizonyítéka a mi állásunknak. Ujjainkon számlálhatjuk össze, hogy hány darab az, melyik az idei szezonban sikert aratott. Id. genek közül Sámson, a Varázskeringő az a kettő, — melyik számottevő sikert mutathat fel, a hazai darabok közül pedig csak a Császár katonái érdemlik meg, hogy országos körútra induljanak.

A művészeti élet egyetlen megnyilvánulása, melyben a főváros osztatlanul első, a zene. Oly élénk zenei élet létezik idefenn, hogy hosszú évtizedeknek kell eltelniök, míg akármelyik vidéki metropolis csak távolról is nyomon követheti. Hogy ez miért van így, azt e helyütt részletesen fejtegetni nem akarjuk, mert nézetünk sze-

rint felesleges is. — Ehelyett megelégszünk, hogy a legtöbb lefolyt zenei eseményekről referáljunk.

Ezen események közül feltétlenül legkiemelkedőbb Mihalovics Ödön legújabb művének, az Eliánának előadása.

A magyar zeneszerzők doyenje mesterművet alkotott a nyugtolt azoknak, kik a klasszikus zenében gyönyörködni tudnak. Az ősz komponistának a két évtizeddel előbb elhalt Herrig német író közepkorból merített romantikus története adta meg az impulzust. Ami a zenét illeti. — Mihalovics muzsikáján tagadhatatlanul beyruthi ízű, frazeológiáján erősen érezhető a Wagner stílus, ez azonban csak érdeme a szerzőnek, ki Wagner tanítványa lévén, nem tud, de nem is akar szabadulni a fenséges hatás alól.

A mű invenciója széles, gazdag magánzólamai frappánsak, a mű zenei felépítése mesteri, hangszerezése, s különösen a második felvonásbeli lágy hegedűszólók, avatott kézre vallanak.

Természetes, hogy ennyi művészet és tudás, valamint az az ambíció, melylyel a magyar kir. operaház a művel színre hozta, nem tévesztette el hatását a közönségre és hogy a siker ezek folytán osztatlan és egységes volt.

Az előadó művészek közül feltétlenül „Frater Lóránt” foglalja el a legelső zenei helyet. Ő a mi egyetlen magyar dalénekesünk. Fráter, mint hangversenyekes,

műdalokkal nem gyújt, de amikor kijön hegedűjével s rákérzi a „száz száz gyertyát” csak akkor tudjuk meg azt, milyen feladat magyar nótát nagy hangversenyteremben száz kritikus füle hallatára énekelni.

Meg is becsüli a közönség egyetlen trubadurját, és minden hangverseny után szünni nem akaró, tomboló lelkesedéssel emelik vállaira a népszerű kapitányt.

Mind Ezek után még csak a sok vendégszereplő opera és hangverseny énekest, a filharmonikusokat, a vonós és egyéb négyesek sürül szerepléséről kell megemlékeznünk, és belátjuk, hogy olyan pezsgős zenei élet folyik idefenn, — melynek párja még nagyobb nyugati zenei gócpontok is csak elvétve akad.

Nem tisztán a művészet körébe vágunk, de félig-meddig szoros kapcsolatban vannak ezzel a kisebb mulató helyek, a kabarék és a mozik.

Itt is látható az egyre fejlődő és terjedő verseny. — A kabarék már egész írói gárdát foglalkoztatnak és vonnak el a szépirodalomtól, a mozik pedig valóságos — színi előadásokat rendeznek, hogy lehetőleg hű és gyors aktuális képeket kapjanak. Mint jó viccet emlegetik ugyanis, hogy a József-körtűti „Bodograf”, a főváros leg-nagyobb mozgósínháza, már aznap mutatta be élethűen a portugál merényletet, mikor a lapok különkiadással jelentették a tragédiát, szóval a táviratok úgy látszik nemcsak szavakat, de egyuttal képeket is röptettek Budapestre. —

Mit is mondott Eötvös Károly egy függetlenségi képviselőnek arra a megjegyzésére, hogy e pártban sok a forrongó elem? *E l e m i g e n, d e f é r f i n i n c s* Most, hogy a házszabályrevízió szövegében van, ez a megjegyzés kezd valónak bizonyulni. Ha látjuk azt az időközi heves fel-fortyanásokat, a vacsorák képében tartott összejöveteleket, másnap pedig a visszahuzódást és nemis 50, hanem 1 vagy ennél csekélyebb percentre való kiegyezést, eszünkbe jut a régi szabadelvű uralom ideje, ahol minden okos eszme és nemzeti erő belefult egy lágy conventióba, csak-hogy ott van a dolog Hübnerre, hogy a mi jól állott a régi szabadelvű pártnak, igen visszatetsző a 48-as pártnál. — Attól nem vártunk külön dolgokat, ez pedig önmaga jogosított fel nagy reményekre. Ugy látszik a politikáról csakugyan igaz, hogy körben forog és nincs haladás. Mint a malomkerékbe fogott ló, — egy helyen tapos. — Mindig visszatér oda ahonnan kiindult.

Nap-közvetlen nap után erősebb törekvést észlelünk a tekintetben, hogy a függetlenségi 38-as párt véglegesen és teljesen vegye át a kormányzást. Nagyon helyes törekvés. Megkellett volna már régebben, akkor midőn a nemzet akaratóból abszolút többségre jutott — ezt cselekednie. Persze nagyon kényes dolog, mert következményei felett a teljes bizonytalan jövő homálya lebeg. Mindazonban nem elegendő ok a halogatásra. Joga van a nemzetnek ahhoz, hogy végtére tisztán lásson. Vagy képes ugyanis a függetlenségi párt programját megvalósítani, vagy nem. — Ha igen, a nemzet tapsolni fog. — Ha nem, kénytelen lesz a 67-es alapra átszusni és ezt az alapot rehabilitálja. Mindkét esetben vége lesz a hazugságok politikájának, — melybe a koalíció uralma alatt belekeveredünk és tisztán látnának azok is, akik hisznek a 48-as párt aktív politikai képességében, azok is, a kik nem hisznek. Ez a tisztán látás pedig egymagában többet ér a mai rendszer összes nemzetboldogító ténykedésénél, mert hát ez az igazság önmaga lesz.

Mindig politika.

Nálunk mindent politikai szempontból mérlegelnek. Még a gazdasági kérdések elbírálásánál is az az iránytadó miként lehet ezeket pártpolitikai célokra felhasználni.

Ez magyarázza meg azután, hogy gazdaságilag egyre sanyarubb viszonyok közé jutunk és ha elértük állami életünknek végső és legmagasabb céljait, a politikai függetlenséget, akkor e vívmánynak immár semmi hasznát sem fogjuk vehetni, mert addig régen éhen pusztultunk.

Ime, mennyi gyönyörű kérdéssel óhajtott érdemlegesen foglalkozni a koalíciós kormány. Megkönnyebbülten sóhajtott fel mindenki, végre, hogy már a mi bőrünkkel is törődnek valamit, és nyomorúságos helyzetünkben javulást, enyhülést remélhetünk.

És ime, mit kell tapasztalunk? Két esztendő óta egyetlen komoly lépés sem történt és egyhamar nincs is kilátásunk arra, hogy közel jövőben történjék.

Költségvetés, hadügyi vita, delegációk, ez mind csak az állam érdekében van, de nincs az államot alkotó polgárok érdekében. Már pedig ki-tagadhatná, hogy mégis csak ezek érdeke a főkérdés?

A hivatalnok, a kisember, a laiteiner tárt karokkal fogadna minden páttalalkulást, mely a gazdasági kérdések megoldásával óhajtaná foglal-

kozni. Ezeknek az elemeknek politikai jogokra szükségük nincs, nemcsak azért, mert velük szemben az állam ilyenekben amugy is bőkezű, hanem azért is, mert tudják, hogy a politikai kérdéseket feszegető pártok és pártnyalatok csak arra jók, hogy egyes vezetők feltűnési viszketeget kielégítsék. Erre pedig az intelligensebb elemek nem kephatók.

Nincs ez a mostani állapot sehoggyse rendjén.

Égető sürgősségű, nyomasztó kérdések várnak megoldásra, a törvényhozás pedig hosszú szünetekkel tartja lassu működését. Azok az urak visszaélnék a beléjük helyezett bizalommal, és azt hiszik, hogy a madátlumak aza rendeltetése, hogy őket kényelmes és jövedelmező pozícióhoz juttassa.

Ez pedig nem igaz. Mődot kell találni arra, hogy az ember ezeket az urakat balhiedelmük jogosulatlanságáról felvilágosítsa.

Erre igen könnyű mód kínálkozik, Tessék a képviselői fizetések napidíjjá változtatni, mely csak annak járjon ki, aki tényleg meg is jelenik az ülésen. Aki pedig igazolatlanul elmaradt, az veszítse el mandátumát, melyre nem érdemes, mert kötelességét nem teljesíti, és mert a hanyag, megbízhatatlan emberre épen a legmagasabb pozíciókban szükség sincs. Ezzel két célt érnek el, először is sürűbben lennének ülések, másodsor pedig minden képviselő szigorubb lenne kötelessége teljesítésében.

Hanem ahogy most folynak a dolgok, az merő komédia. Méltatlan egy magának tiszteletet követelő testülethez, méltatlan ahhoz a nemzethez, akiknek képviselői e testület tagjai.

Ha pedig a fentebb vizolt módok nem áll módunkban változtatni a helyzetet, akkor ezt meglehetően egy új párt, egy kizárólagos gazdasági párt alakulása. Ezren és ezren, mindazok, akik a mostani helyzet türelenségét érzik, csatlakoznának a lobogó alá, és hangos hozsánuszóval köszöntönők azt, aki a lobogót magasra emeli.

Megcsömörödtünk a közjogi vitáktól, meg a meddő politizásától, és sóvárgó vágyggyal várjuk az új irányt, a gazdasági boldogulás megteremtésének megérkezését.

Színház.

Az elmúlt hét színházi estéiről csak jót mondhatunk, ha volt is valami elnézni való, nem róhatjuk a társulat terhére, a hiba inkább a vidéki színezet ezerféle nehézségeiben keresendő.

Vasárnap délután a „Czigány” adatott Baróti kitűnő alakításával a cimszerepben. Este „Az Ingenelők” Vidor Pál darabja került sorra. — Turi Marcsa játszotta „Sári szerepét. Játéka, éneke elragadó volt. Igazán látszik, hogy az ő szerepköre a népszínmű, s jól tenné az igazgató, ha többször is fölleptetné. Nagyon jó alakítása volt Kovács Gyulának és Krassói Jósikának.

Hétfőn másodsorzi előadásban az „Ördög”-öt adták. Molnár gyönyörű darabja igazán nagy hatást ért el. — Háládatosnak bizonyult a szereplőkre is. A játék összességében volt mint először, a mi talán annak tudható be, hogy Kövi Kornélia is nagyban hozzájárult a sikerhez. Először lépett fel a jársulatnál, s a közönséget megis hó-

ditotta. Szép játékában határozottan érvényesült a drámai. Kiss Árpád és Cserey Irma a megszokott sikert aratták. Határozottan jó előadás volt.

Kedden a „Varázskeringő” ment másodsor a Turi Marcsa felléptével. Szép, kellemes hangját, dicsért játékát kitörő tapsal honorálta a közönség. Megyesi a herceg, Baróti Lóthai, Dányi Miksi szerepében kitűnők voltak. Sebestyén Rózi a hercegnő szerepét nagyon jól töltötte be. Kedves játéka és különösen behizelő kellemes hangja, igazán bájós volt. Énekszámáiban kiterjedelmű hangja nagyon jól érvényesült.

Szeredán Baróti Jenő jutalomjátéka volt a „Diplomás kisasszonyokban”. A darabról igazán nincs mit szólni. A nő emancipációját figurazza ki. — A játék ment, taps bőven volt, a mi azonban a jutalmazandó már szerepeinek szólott nagyrészből, színház zsúfolásig megtelt Turi és Cserei szerepüket jól betöltötték. Cserei még két betétet is énekelt hozzá. Ez azonban nem volt szerencsés választás. Az alátató-dal — bár az ének szép — meg-ható volt — kirítt a „Diplomás kisasszonyok”-ból.

Csütörtökön. Szókimondó aszszonyság került színre. A uagy francia forradalomból mutat be egy jelenetet, s bemutatja a nagy császárt Napoleont. A legnagyobb elismeréssel kell adoznunk Cserei játékának, minden ízében nagyszerű volt. Kovács Gyula Napoleont kitűnően alakította, s kis szerepeiket Kövi és Krassói jói adták.

Pénteken „Aranyvirág” ment zóna előadásban. Cserei és Dányi voltak a naphőse. Csereinek játéka éneke a rutinirozott színésznőre vallott minden ízében.

Szombaton ismét jutalomjáték volt Az Ivánlié. Nebántsvirág ment — jó előadásban. Cserey mint mindig igen jó, kedves volt. Jól játszott Ivánfi, — bár nem mondhatnok, hogy ennél jobb mégse ne volna. Méltó partnerei voltak Hegyesi, Baróti és Kovács Gyula.

Vasárnap. délután. Gyerekaszony este Viola népszínmű került színre.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Felkérjük mindaz on előfizetőinket, akik előfizetési díjaiknál hátrálékban vannak, avagy előfizetésük lejárt, sziveskedjenek a díjuk beküldéséről mielőbb gondoskodni, nehogy a lap rendszeres küldésében emiatt fenakadás történjék,**

— **Eljegyzés.** Száva Antal jársbírságunk albirója folyó hó 22-én Csikszépvizen, szük családi körben jegyet váltott, ottani birtokos Fejér János és neje leányával, Ilonkával.

— **Kinevezés.** A király Nagy Emil Pál dr. kézdivásárhelyi jársbírsági albirót a csikszentmártoni jársbírsághoz jársbírnak nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A király, Csipkés Árpád csikszeredai törvényszéki birónak eddigi minőségben a marosvásárhelyi törvényszékhez saját kérelmére leendő áthelyezését megeugedte.

— **Halálozás.** Szántó György csikszentimrei földbirtokos február 28. 60 éves korában meghalt. — Az egyszerű falusi gazdálkodó székelyeknek volt egyik legtípikusabb alapja, kit csak a gazdálkodás kötött le s más irányu foglalkozások és törekvések nem nyugtalanították. Gyermekei nem maradtak. Halálát özvegyén kívül nagy számu rokonság gyásolja.

— **Ifjusági bál.** A gyergyószentmiklósi ifjuság, március 3-án a Laurentj-féle nagy teremben dr. Fejér Dávid elnöksége alatt ifjusági bált rendez. A hagyományos hushagyó keddi ifjusági multság ez idén sem fog régi jó hírnevéből engedni, élén az örök ifju dr. Fejér Dáviddal, kinek minden téren való állandó tevékenységeért Gyergyószentmiklós társadalma anyil köszönhet.

— **Uj folyóirat.** Az. Szakács Péter a marosvásárhelyi iparkamara titkára „Gazdasági Érdekeink” cím alatt havonként kétszer megjelenő mező- és közgazdasági szaklapot indít. Az erdélyrészi magyarságnak s különösen a Székelyföldnek érdekeit fogja szolgálni a szíklap, mely Szakács Péter kezében szakavatot vezetésre talál. A Székelyföld legelsőrendű szakirói fogják támogatni, mint munkatársak a szerkesztőt.

— **Színházi hírek.** Fehér Károly egy újabb 6 előadásra szóló bérletet nyitott, melyre a titkárnál folyton lehet előjegyezni. Az új bérlet 5-én fog kezdődni. Ma Turi Marcsa jutalomjátékaul adatott a „Próbaházasság”. Kedden a Dányié „Czigánybáró”. — Szerdán a „Böregér”. Csütörtökön „Tolvaj” és szombaton „Szép Ilonka”. Cserei jutalomjátékaul, Mátyás szerepében. Csereivel Szép Ilonkában Sebestyén Rózsika is játszik. Szóval e heli műsor nagyon sokat ígér. Ugy a jutalmazandók, mint a kitűnő jutalomdarabok garantirozzák egy-egy elvezetes színházi est sikeret.

— **Református püspökválasztás.** Az erdélyi református egyházkerület az elhunyt Bartók püspök helyét, folyó évi február hó 18-án tölthette be. A választás tiikos szavazással történt. — Száznegyvengy szavazat közül valamennyi Kenessey Bélára, a kolozsvári református theologia igazgatójára és az egyházkerület főjegyzőjére eset. Az új püspököt küldöttsgileg meghívták, akit báró Bánffy Dezső nagyon melegen üdvözölt, örömének adva kifejezését, hogy épen őt választották meg püspökké, akinek igaz vallásossága és szép multja biztosítéka áldásos működésének. Kenessey püspök elfoglalva püspöki székét halálját és köszönetét fejezte ki a bizalomért. A gyűlés április 7-ére tűzte ki az új püspök beiktatását.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter vezetésvel megbízott miniszterelnök a főmbányiszatnál alkalmazott műszaki tisztviselők létszámában ditrói Bajkó András tanár segédet segédménökké nevezte ki.

— **Telkkönyvi másolatok bélyegmentessége.** Günther Antal igazságügyi miniszter rendeletben utasította valamennyi telek lönyvi hatóságot, hogy valahányszor az Országos Középponti Hitelszövetkezet kötelekébe tartozó szövetkezi költsön engedélyezése céljából akár az egész telek jegyzőkönyvnek (betétnek), akár valamely lapjának teljes hiteles másolatot nekik bélyegmentesen adják ki.

Mit is mondott Eötvös Károly egy függetlenségi képviselőnek arra a megjegyzésére, hogy e pártban sok a forrongó elem? *Elem igen, de férfi nincs* Most, hogy a házszabályrevízió szövege van, ez a megjegyzés kezd valónak bizonyulni. Ha látjuk azt az időközi heves fel-felgyújtásokat, a vacsorák képében tartott összejöveteleket, másnap pedig a visszahuzódást és nemis 50, hanem 1 vagy ennél csekélyebb percentre való kiegyezést, eszünkbe jut a régi szabadelvű uralom ideje, ahol minden okos eszme és nemzeti erő belefutott egy lágy conventióba, csak hogy ott van a dolog Hübnerre, hogy a mi jól állott a régi szabadelvű pártnak, igen visszatetsző a 48-as pártnál. — Attól nem vártunk különb dolgokat, ez pedig önmaga jogosított fel nagy reményekre. Ugy látszik a politikáról csakugyan igaz, hogy körben forog és nincs haladás Mint a malomkerékbe fogott ló, — egy helyen tapos. — Mindig visszatér oda ahonnan kiindult.

Nap-közvetlen nap után erősebb törekvést észlelünk a tekintetben, hogy a függetlenségi 38-as párt véglegesen és teljesen vegye át a kormányzást. Nagyon hejles törekvés. Megkellett volna már régebben, akkor midőn a nemzet akarataiból abszolút többségre jutott — ezt cselekednie. Persze nagyon kényes dolog, mert következményei felett a teljes bizonytalan jövő homálya lebeg. Mindazonban nem elegendő ok a halogatásra. Joga van a nemzetnek ahhoz, hogy végtére tisztán lásson. Vagy képes ugyanis a függetlenségi párt programját megvalósítani, vagy nem. — Ha igen, a nemzet tapsolni fog. — Ha nem, kénytelen lesz a 67-es alapra átszusni és ezt az alapot rehabilitálja. Mindkét esetben vége lesz a hazugságok politikájának, — melybe a koalíció uralma alatt belekeveredtünk és tisztán látnának azok is, akik hisznek a 48-as párt aktív politikai képességében, azok is, a kik nem hisznek. Ez a tisztán látás pedig egymagában többet ér a mai rendszer összes nemzetboldogító ténykedéseinél, mert hát ez az igazság önmaga lesz.

Mindig politika.

Nálunk mindent politikai szempontból mérlegelnek. Még a gazdasági kérdések elbírálásánál is az az irányadó miként lehetett ezeket pártpolitikai célokra felhasználni.

Ez magyarázza meg azután, hogy gazdaságilag egyre sanyarubb viszonyok közé jutunk és ha elértük állami életünknek végső és legmagasztosabb céljait, a politikai függetlenséget, akkor e vívmánynak immár semmi hasznát sem fogjuk vehetni, mert addig régen éhen pusztultunk.

Ime, mennyi gyönyörű kérdéssel ohajtott érdemlegesen foglalkozni a koalíciós kormány. Megkönnyebbülten sóhajtott fel mindenki, végre, hogy már a mi bőrünkkel is törődnek valamit, és nyomoruságos helyzetünkben javulást, enyhülést remélhetünk.

Es ime, mit kell tapasztalunk? Két esztendő óta egyetlen komoly lépés sem történt és egyhamar nincs is kilátásunk arra, hogy közel jövőben történjék.

Költségvetés, hadügyi vita, delegációk, ez mind csak az állam érdekében van, de nincs az államot alkotó polgárok érdekében. Már pedig ki-tagadhatná, hogy mégis csak ezek érdeke a főkérdés?

A hivatalnok, a kisember, a laiteiner tárt karokkal fogadna minden páttalalulást, mely a gazdasági kérdések megoldásával ohajtana foglal-

kozni. Ezeknek az elemeknek politikai jogokra szükségük nincs, nemcsak azért, mert velük szemben az állam ilyenekben amugy is bőkezű, hanem azért is, mert tudja, hogy a politikai kérdéseket feszegető pártok és pártárgyalatok csak arra jók, hogy egyes vezetők feltűnési viselkedését kielégítsék. Erre pedig az intelligensebb elemek nem kephatók.

Nincs ez a mostani állapot sehogyse rendjén.

Egétő sürgősségű, nyomasztó kérdések várnak megoldásra, a törvényhozás pedig hosszú szünetekkel tarkítja lassu működését. Azok az urak visszaélnék a beléjük helyezett bizalommal, és azt hiszik, hogy a madátlumak aza rendeltetése, hogy őket kényelmes és jövedelmező pozícióhoz juttassa.

Ez pedig nem igaz. Módot kell találni arra, hogy az ember ezeket az urakat balhiedelmük jogosulatlanságáról felvilágosítsa.

Erre igen könnyű mód kínálkozik, Tessék a képviselői fizetéseket napidíjjá változtatni, mely csak annak járjon ki, aki tényleg meg is jelenik az ülésen. Aki pedig igazolatlanul elmaradt, az veszítse el mandátumát, melyre nem érdemes, mert kötelességét nem teljesíti, és mert a hanyag, megbízhatatlan emberre épen a legmagasabb pozíciókban szükség nincs. Ezzel két célt érünk el, először is sürűbben lennének ülések, másodsor pedig minden képviselő szigorubb lenne kötelessége teljesítésében.

Hanem ahogy most folynak a dolgok, az merő komédia. Méltatlan egy magának tiszteletet követelő testülethez, méltatlan ahhoz a nemzethez, akiknek képviselői e testület tagjai.

Ha pedig a fentebb vázolt módokra nem áll módunkban változtatni a helyzetet, akkor ezt megteheti egy új párt, egy kizárólagos gazdasági párt alakulása. Ezren és ezren, mindazok, akik a mostani helyzet türelhetlenségét érzik, csatlakoznának e lobogó alá, és hangos hozsánaszóval köszöntönnék azt, aki e lobogót magasra emeli.

Megcsömörödtünk a közjogi vitáktól, meg a meddő politizásától, és sóvárgó vágygyl várjuk az új irányt, a gazdasági boldogulás megteremtőjének megérkezését.

Színház.

Az elmúlt hét színházi estéiről csak jót mondhatunk, ha volt is valami elnézni való, nem róhatjuk a társulat terhére, a hiba inkább a vidéki színészet ezerféle nehézségeiben keresendő.

Vasárnap délután a „Czigány” adatott Baróti kitünő alakításával a cimszerepben. Este „Az Ingyenélők” Vidor Pál darabja került sorra. — Turi Marcsa játszotta „Sári szerepét. Játéka, éneke elragadó volt. Igazán látszik, hogy az ő szerepköre a népszínmű, s jól tenné az igazgató, ha többször is fölléptetné. Nagyon jó alakítása volt Kovács Gyulának és Krassói Jósikának.

Hétfőn másodsorú előadásban az „Ördög”-öt adták. Molnár gyönyörű darabja igazán nagy hatást ért el. — Hálálatosnak bizonyult a szereplőkre is. A játék összességében volt mint először, a mi talán annak tudható be, hogy Kövi Kornélia is nagyban hozzájárult a sikerhez. Először lépett fel a társulatnál, s a közönséget megis hó-

ditotta. Szép játékában határozottan érvényesült a drámai. Kiss Árpád és Cserey Irma a megszokott sikert aratták. Határozottan jó előadás volt.

Kedden a „Varázskeringő” ment másodsor a Turi Marcsa felléptével. Szép, kellemes hangját, dicsért játékát kitűnő tappsal honorálta a közönség. Megyesi a herceg, Baróti Lóthai, Dányi Miki szerepében kitűnők voltak. Sebestyén Rózi a hercegnő szerepét nagyon jól töltötte be. Kedves játéka és különösen behizelgő kellemes hangja, igazán bájos volt. Énekszámáiban kiterjedelmű hangja nagyon jól érvényesült.

Szerdán Baróti Jenő jutalomjátéka volt a „Diplomás kisasszonyokban. A darabról igazán nincs mit szólni. A nő emancipációját figurazza ki. — A játék ment, taps bőven volt, a mi azonban a jutalmazandó már szerepeinek szólott nagyrésztben, színház zsufozásig megtelt Turi és Cserei szerepüket jól betöltötték. Cserei még két betétet is énekelt hozzá. Ez azonban nem volt szerencsés választás. Az alató-dal — bár az ének szép — meghatározó volt — kirítt a „Diplomás kisasszonyok”-ból.

Csütörtökön. Szókimondó asszonyság került színre. A uagy francia forradalomból mutat be egy jelenetet, s bemutatja a nagy császárt Napoleont. A legnagyobb elismeréssel kell adóznunk Cserei játékának, minden ízében nagyszerű volt. Kovács Gyula Napoleont kitűnően alakította, s kis szerepeiket Kövi és Krassói jói adták.

Pénteken „Aranyvirág” ment zóna előadásban. Cserei és Dányi voltak a naphőse. Csereinek játéka éneke a rutinizott színészre vallott minden ízében.

Szombaton ismét jutalomjáték volt Az Ivánlié. Nebántsvirág ment — jó előadásban. Cserey mint mindig igen jó, kedves volt. Jól játszott Ivánfi, — bár nem mondhatok, hogy ennél jobb mégse ne volna. Méltó partnerei voltak Hegyesi, Baróti és Kovács Gyula.

Vasárnap. délután. Gyerekaszony este Viola népszínmű került színre.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Felkérjük mindazt az előfizetőinket, akik előfizetési díjalkal hátrálékban vannak, avagy előfizetésük lejárt, sziveskedjenek a díjak behajtásáról melőbb gondoskodni, nehogy a lap rendszeres kiadásában emlelt fenyegetés dás történjék,**

— **Eljegyzés.** Száva Antal járásbíró-ságunk albirója folyó hó 22-én Csikszépvizen, szük családi körben jegyet váltott, ottani birtokos Fejér János és neje leányával, Ilonkával.

— **Kinevezés.** A király Nagy Emil Pál dr. kézdivásárhelyi járásbíró-sági albirót a csikszentmártoni járásbíró-sághoz járásbíró-nak nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A király, Csipkés Árpád csikszeredai törvényszéki bírónak eddigi minőségben a marosvásárhelyi törvényszékhez saját kérelmére leendő áthelyezését megeugedte.

— **Halálozás.** Szántó György csikszentmártoni földbirtokos február 28. 60 éves korában meghalt. — Az egyszerű falusi gazdálkodó székelyeknek volt egyik legtipikusabb alapja, kit csak a gazdálkodás kötött le s más irányu foglalkozások és törekvések nem nyugtalanították. Gyermekai nem maradtak. Halálát özvegyén kívül nagy számu rokonság gyászolja.

Ifjusági bál. A gyergyószentmiklósi ifjuság, március 3-án a Laurenci-féle nagy teremben dr. Fejér Dávid elnöksége alatt ifjusági bált rendez. A hagyományos hushagyó keddi ifjusági mulatság ez idén sem fog régi jó hírnevől engedni, élén az örök ifju dr. Fejér Dáviddal, kinek minden téren való állandó tevékenységeért Gyergyószentmiklós társadalma anyit köszönhet.

Uj folyóirat. Az Szakács Péter a marosvásárhelyi iparkamara titkára „Gazdasági Érdekeink” cím alatt havonként kétszer megjelenő mező- és közgazdasági szaklapot indít. Az erdélyi részi magyarságnak s különösen a Székelyföldnek érdekeit fogja szolgálni a szaklap, mely Szakács Péter kezében szakavatot vezetésre talál. A Székelyföld legelsőrendű szakirói fogják támogatni, mint munkatársak a szerkesztőt.

— **Színházi hírek.** Fehér Károly egy újabb 6 előadásra szóló bérletet nyitott, melyre a titkárnál folyton lehet előjegyezni. Az új bérlet 5-én fog kezdődni. Ma Turi Marcsa jutalomjátékaul adatott a „Próbaházasság”. Kedden a Dányié „Czigánybáró”. — Szerdán a „Böregér”. Csütörtökön „Tolvaj” és szombaton „Szép Ilonka” Cserei jutalomjátékaul, Mátyás szerepében. Csereivel Szép Ilonkában Sebestyén Rózsika is játszik. Szóval e heti műsor nagyon sokat ígér. Ugy a jutalmazandók, mint a kitünő jutalomdarabok garantirozzák egy-egy élvezetes színházi est sikeret.

— **Református püspökválasztás.** Az erdélyi református egyházkerület az elhunyt Bartók püspök helyét, folyó évi február hó 18-án töltötte be. A választás titkos szavazással történt. — Száznegyvenegy szavazat közül valamenyi Kenessey Bélára, a kolozsvári református theologia igazgatójára és az egyházkerület főjegyzőjére eset. Az új püspököt küldöttségileg meghívták, akit báró Bánffy Dezső nagyon melegen üdvözölt, örömeinek adva kifejezését, hogy épen őt választották meg püspökké, akinek igaz vallásossága és szép multja biztosítéka áldásos működésének. Kenessey püspök elfoglalva püspöki székét háláját és köszönetét fejezte ki a bizalomért. A gyűlés április 7-ére tűzte ki az új püspök beiktatását.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter vezetésvel megbízott miniszterelnök a fém-bányászati alkalmazott műszaki tisztviselők létszámában dítró Bajkó András tanár segédet segédművekké nevezte ki.

— **Telkkönyvi másolatok bélyegmentessége.** Günther Antal igazságügyi miniszter rendeletben utasította valamennyi telek lönyvi hatóságot, hogy valahányszor az Országos Középponti Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó szövetkezt kölcsön engedélyezése céljából akár az egész telek jegyzőkönyvnek (betétnek), akár valamely lapjának teljes hiteles másolatot nekik bélyegmentesen adják ki.

Répati Gyógyszerüz,
naponta friss töltésben kapható Niszel Lőrinc és Testvére kereskedésében Csikszeredán.

Porellán Puder
csak akkor valódi,
ha az Amerikai Porcellán Puder Részvénytársaság hivatalos védjegye rajta van. — Ugy mindennemű amerikai kozmetikai cikkek, mint amerikai arc Habcrém ára 4 korona. Urhölgyek szappan 1 korona 50 fillér.
A puder eredeti csomagolásban 5 és 3 koronás dobozban van forgalomban. — Mintakövert ára 30 fillér, melyen a Chicágó is olvasható, az nem valódi.
Mindennemű kül- és belföldi illatszerek kapkátok:
FEKETE VILMOS illatszertárban

Vadászok figyelmébe!
Fegyverek, revolverek 30-50 százalékkal olcsóbban kaphatók nálam, mintha másutt részletfizetésre vásárolna. Kérje ingyen és bérmentve legújabb árjegyzékeimet.
Halászlát, vadászati, torna, vívó és egyéb sportcikkekből állandóan dus raktár.

FÖLDESI L.
fegyver és sportcikk üzlete.
Budapest, VIII. Rákócy-ut 6. —
Naponta 100 csomagot küldök.

Legjobb GÉP-műhely Szeredába	Kövér György GÉPLAKATOS FÖTÉR. CSIKSZEREDÁN. FÖTÉR.	Legjobb GÉP-műhely Szeredába
Kerék-páros és kerék-pár részek legolcsóbb raktára.	Van szerencsém m. t. n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy gépjavító műhelyemet eddig helyiségeből saját helyiségembe (Piac-lér, Trohán József úr kereskedése mellett) helyeztem át, felszerelve azt legújabb gépjavító gépekkel gözerőre berendezve, s így oly helyzetben vagyok, hogy a legkomplikáltabb gépeket is, felelősség mellett készítem. A n. é. közönség b. pártfogását kérve. — maradtam teljes tisztelettel Kövér György.	Gépek és alkatrészek javító műhelye. varrógép javítás

Legnagyobb divatos ruhakelme raktár!

JAKAB JÓZSEF
POLGÁRI ÉS EGYENRUHA KÉSZITŐ, CSIKSZEREDA (Fötér).

Van szerencsém tisztelettel tudomására hozni a nagyérdemű közönségnek, hogy
FÉRFISZABÓ ÜZLETÉMBEN
A LEGJOBB DIVATOS HAZAI GYÁRTMÁNYU gyapju és kamgarn SZÖVETEKBŐL NAGY RAKTÁRT TARTOK melyekből a legcsinosabb kivitelben öltönyöket olcsó árak mellett készítek. — Nemkülönböztetve nagy raktárt tartok még mindenféle egyenruházati szövetekből is; elvállalok katonai, vasuti s egyéb egyenruhák a legrovidebb idő alatt elkészítését

Ajánlom továbbá nálam raktáron levő és nagy kelendőségnek örvendő karikahajós patent
Ugyisint nálam olcsón beszerezhető a géphez szükséges mindenféle kellékek u. m. szíjjak, olajozók, csavarhuzók, hajók stb.
Becsés pártfogást kérve, vagyok

SINGER-FÉLE VARRÓGÉPEKET
gyári áron, három évi jótállás mellett, havi részletfizetésre.
kiváló tisztelettel
Jakab József.

Legnagyobb divatos ruhakelme raktár!

FÉNYKÉPÉSZETI MŰTEREM!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a mai modern kornak megfelelő és kényelmesen berendezett teljesen új

Fényképészeti és Festészeti Műtermet

nyitottam Potoczky Pál kereskedő ur udvarán, (Nagy Gyula kereskedő ur átellenében.) Műtermemben az itt eddig nem készített legművészebb kivitelű képek készülnek, ugymint: fényes, platinált többféle színes, továbbá selyem és bársonyra szintén többféle színben. Porcellánra stb. és a már meglevő legkisebb régi képekről életnagyságig bromézüst és olajban nagyítok.

Gyulai Ferenc fényképész Csikszereda

Felvételek borult időben és ünnepnapokon is eszközöltnék reggel 9 órától délután 6 óráig. És mindezt oly művészi kivitelben, hogy a legmagasabb műértő igényeknek is megfelel. — Kívánatra vidékre is kirándulok. — Kereskedők részére tájékoztató levelezőlapokat szállítok és hozzá felvételeket is eszközölök.

HÖLGYEK RÉSZÉRE NÉLKÜLÖZHETLEN Földes-féle LEGJOBB SZÉPÍTŐSZER A

Páratlan és esodás hatású! **MARGIT Grème** óvakodjnnk az utánzásoktól!
Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrártát (Mitteser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít. Ára: kis tégel 1 korona, nagy 2 korona.
KIVÁLÓ TOILETT-CIKKEK: Margit-hölgypor (3 színben) 1.20 kor., Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcvíz 1 korona.
Kapható minden gyógyszerertárban, drogeriában és illatszerekkereskedésben. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett utánküldi a készítő:
FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.
Raktár: Helyt Gözsy Árpádnál. Gy. Sztmiklóson Vákár Firéreknel.

Könyvnyomdai

munkák, u. m.: kereskedelmi, ipari és társadalmi célokra szükséges nyomtatványok, nagyobb terjedelmű művek folyóiratok meghívók, gyászjelentések, névjegyek csakis legizlésebb, legolcsóbb, szakszerűség tekintetében kifogástalanul Szvoboda Miklós-nál (Csikszereda) készülnek ugyanott kapható minden, — a könyvkereskedéshez tartozó cikkek.

Levelező-Lapok

tájképek, fénykép-lenyomatok, kézi festésűek nagy és szép választékban kaphatók Szvoboda Miklós-nál Csikszeredában.

FISCHER és TARSA NAGYENYED FA és SZŐLŐISKOLÁK

20 KATHOLD
30000 BAZTERCEI SZILVA.
100.000 LEGFINOMABB LUGASSZŐLŐ OLTVÁNY.
150.000 GYÜMÖLCSFA CSEMETE. 1000.000 SZŐLŐ OLTVÁNY
1000.000 GYÜMÖLCSFA - ALANY, EUROPAI ÉS AMERIKAI SIMA, 1000.000 ÉLŐ SÖVÉNY CSEMETE. ÉS GYÖKERES VESSZŐ.
SÉTÁNYFÁK DISZCSERJEK, ÁRJEGYZÉK ÉS MIVELÉSI UTASÍTÁSOK TULEVELŐFÁK STB. TÁSA INGYEN.

BENZINMOTOROK

kőolaj-üzemre is alkalmasak, gőzlokomobilok, utimozdonyok, gőzeséplőgépek, aratógépek, teljes malomberendezések, talajmivelő eszközök, stb.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSEGVETÉST.

A M. Kir. Allamvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, Budapest, V. Vácikörút — 32. —